

Termodagen 2022 - Samspel i energisystemet -

Torsdag 20 oktober 2022 - Stockholm

Mer info på: <https://termoinnovation.se/>

TERMO
FRAMTIDENS VÄRME OCH KYLA

 Energimyndigheten

Innovativa energieffektiva växthus

Designade för lågtempererade energikällor och värmeåtervinning

Partners

- RISE
- Luleå tekniska universitet
- Agtira (f.d. Pekkass Naturodlingar)
- Hemab (Härnösands Energi)
- Enrad
- Provolitans

Konceptet

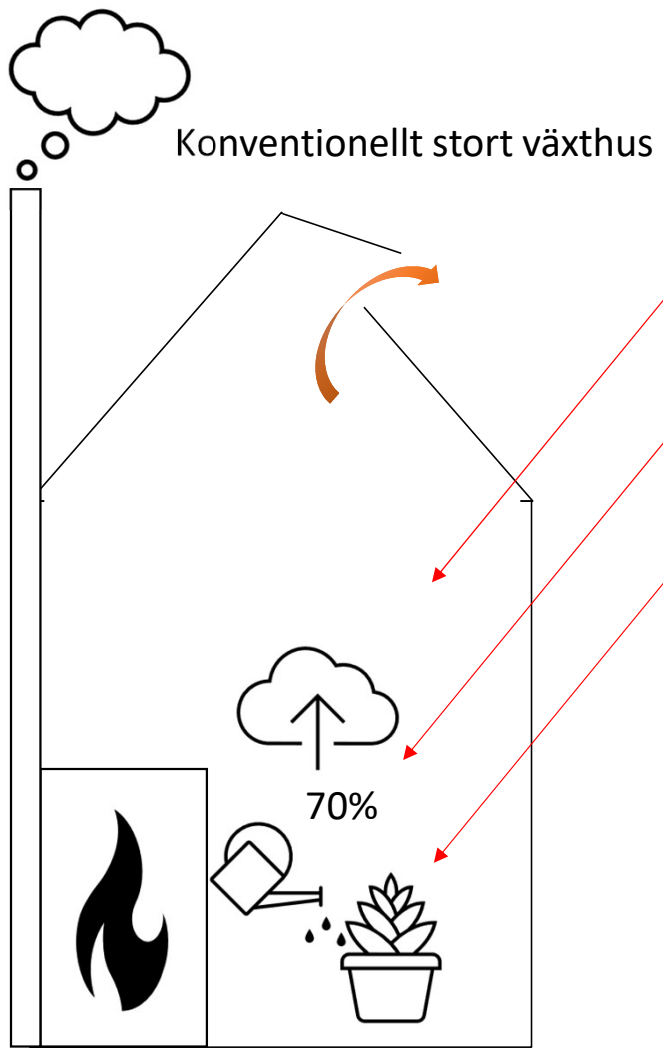
- Uppvärmning genom lågtempererad restvärme
  - Varmvatten i kanalplasten
- Stängt växthus
  - Ingen vädring
  - Koldioxidgödning
- Dygnslager av värme
- Styrdd belysning

”Ett energieffektivt och innovativt växthuskoncept”

Specifikation för konceptväxthuset

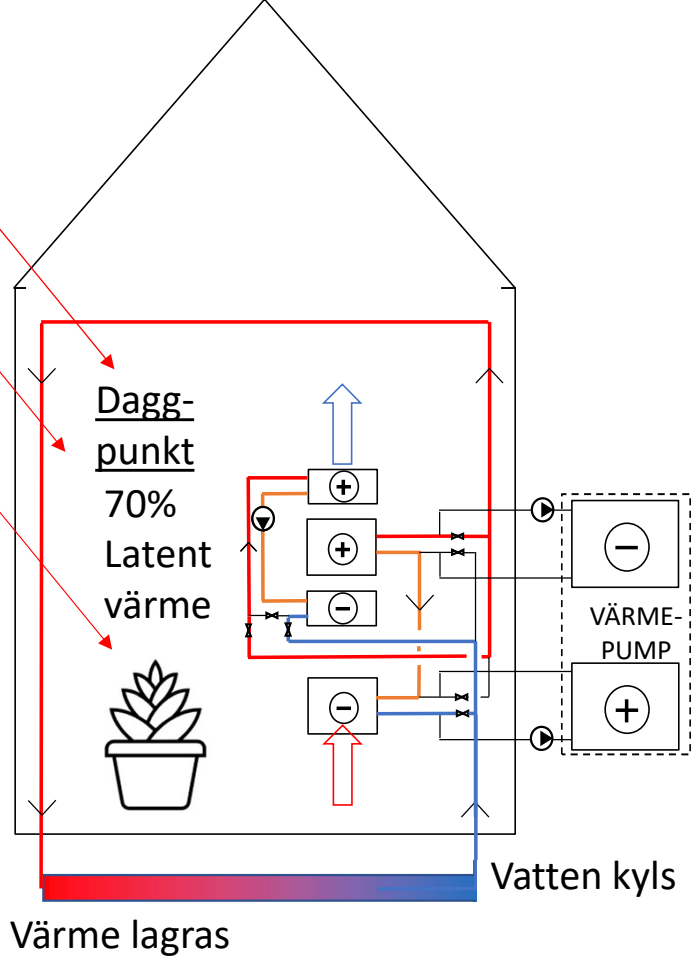
- Ett växthus antogs vara placerat i Ängelholm
- Ett växthus antogs vara placerat i Luleå
- Produktion året om

System	Öppet	Stängt	Stängt
Belysning	HPS 1,6 $\mu\text{mol}/\text{J}$	HPS 1,6 $\mu\text{mol}/\text{J}$	LED 2,7 $\mu\text{mol}/\text{J}$
DLI		25	
Golvyta		1000 m ²	
Volym		6250 m ³	
Längd		62,5 m	
Bredd		16 m	
Höjd	6 – 6,5 m, långsida respektive gavelspets		
Inomhusklimat	Natt: 21 °C samt Dag: 25 °C		
U-värden	3,5 W/m ² , K		
U-värde kantsockel	0,54 W/m ² , K		
U-värde klimatskal	3,5 W/m ² , K		
U-värde energiväv	0,5 multipel		
Golv	0,22 W/m ² , K		

Projektets koncept stort växthus

- Motströms VVX och lagring

Kan man använda lågvärdig värme för uppvärmning av växthus?

Resultat

- Värmeåtervinning genom termiskt lager dimensionerat för ett dygn minskar värmebehovet med ca 75–84% i Luleå och ca 94% i Ängelholm.
- Det är möjligt att använda värmebärare med ca 30–40 °C för att värma växthus.
- Transparensen på kanalplasten påverkades inte när den fylldes med etanolblandat vatten.
- Det är endast ca 2% av sommarens timmar med aktiv fotosyntes som vädringsluckorna måste öppnas. I denna förstudie blir inverkan marginell, vilket innebär att CO₂-gödning i princip är möjlig alla timmar på året.
- 70–90% av den värme som tillförs växthuset (via sol, belysning och värmeenergi) används till växternas transpiration, en typ av evaporativ kylning. Växternas transpiration omvandlar ca 2000 kWh/dygn av värmen till latent värme (ångentalpi).
- Den totala energianvändningen beräknas vara ca 720 kWh lägre per år för konceptväxthuset jämfört med referensväxthuset. Det motsvarar ca 10 kWh lägre energianvändning per kg tomat.

Årligt energibehov av värme och el till belysning och värmepump

Ort	System	Växtbelysning	Belysning	Värme	Värmepump	Totalt	Tomater
			kWh/m ² per år				kWh/kg per år
Luleå	Öppet	HPS	568	903	0	1471	17,4
		1,6 µmol/J					
	Stängt	HPS	568	143	48	759	
		1,6 µmol/J					
	Stängt	LED	341	242	48	631	7,8
		2,7 µmol/J					
Ängelholm	Öppet	HPS	671	769	0	1440	15,6
		1,6 µmol/J					
	Stängt	HPS	671	10	40	721	
		1,6 µmol/J					
	Stängt	LED	403	46	40	489	6,0
		2,7 µmol/J					

Hur kom vi fram till detta?

- Simulering i IDA-ICE
  - Samt kompletterande beräkningar
- Test av kanalplast i labb
  - Transparans
  - Värmeöverförande förmåga
- Teknoekonomisk studie

Varför är konceptet extra viktigt nu?

Frågor?